

Komplext arbete inom vården

- Medarbetarskap för att hantera komplexitet

Thomas Andersson

Biträdande professor

Högskolan i Skövde

thomas.andersson@his.se

Komplicerat och komplext arbete i vården

Försök att beskriva komplexiteten i vården

Vårdens olika världar (Glouberman & Mintzberg, 2001)

- Cure – medicinsk logik, företrädd främst av läkarprofessionen
- Care – omvårdnadslogik, företrädd främst av sjuksköterskeprofessionen
- Control – managementlogik, företrädd främst av chefer/administration
- Community – politikerlogik, företrädd främst av politiker
- Beroende på logik kommer ett patientperspektiv betyda olika saker: patient, person, kund, medborgare
- Spännande utveckling med patientfokusering och –involvering inom alla logiker, men...

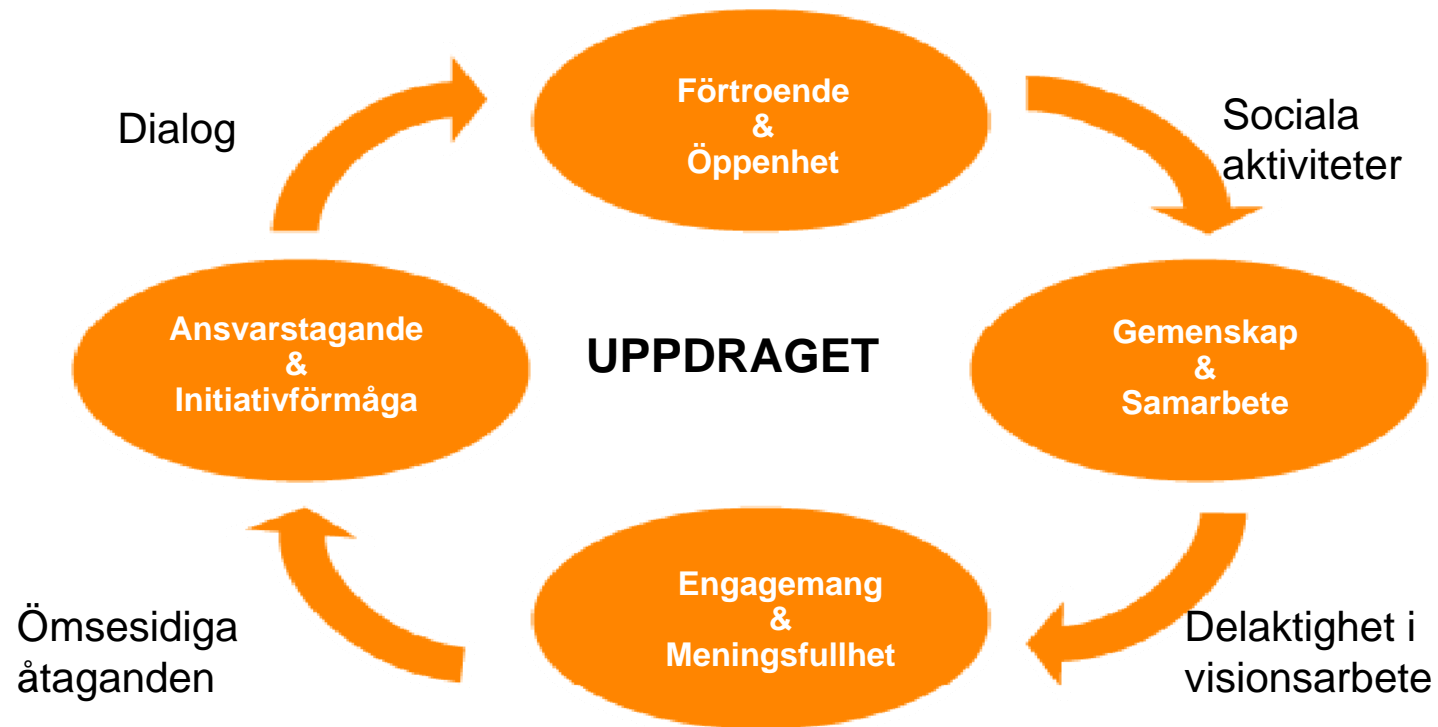
Komplexiteten består...

- Världen blir till och med bara mer och mer komplex
- Komplexitet kan inte hanteras genom maximering inom respektive logik
- Helheten är inte detsamma som summan av delarna
- I en komplex situation är det svårt att säga vad som är en förbättring
- Hantering av komplexitet kräver först en acceptans av komplexiteten och en acceptans (hos alla) för alla logikers värdeskapande
- Annars är det risk att vi försöker förenkla bort komplexiteten och varje logik gräver sin skyttegrav för att bombardera andra logiker

Medarbetarskap som strategi för att hantera komplexitet

- Medarbetarskap: praktiker och förhållningssätt som medarbetare utvecklar för att hantera relationen till sin arbetsgivare och sitt arbete
- Handlar om *hur* medarbetare leder och utför sitt arbete
- Komplexitet kan inte hanteras genom utökat chefsstyre eller planer
- Komplexitet kräver decentralisering och delaktighet, men också ett utvecklat medarbetarskap för att påverka vad man tar ansvar för
- Chefernas roll är främst att skapa förutsättningar för samt påverka medarbetarnas medarbetarskap

MEDARBETARSKAPSHJULET

Några lästips

- Andersson, T. (2013) "Förutsättningar för förbättringsarbete inom vården", i Eriksson, N., Holgers, K-M & Mullern, T., *Att utveckla vården – Om erfarenheter av kvalitet, verksamhetsutveckling och förbättringsarbete*, Lund: Studentlitteratur.
- Andersson, T. (2015) The medical leadership challenge in healthcare is an identity challenge, *Leadership in health services*, Vol. 28 No. 2, pp. 83-99.
- Andersson, T. & Tengblad, S. (2015) "Medledarskap – Ledarskap som kollektiv initiativförmåga", i Jönsson, S. & Strannegård, L. *Ledarskapsboken*, 2:a uppl., Malmö: Liber.
- Hällsten, F. & Tengblad, S. (2006) *Medarbetarskap i praktiken*, Lund: Studentlitteratur.
- Tengblad, S. (2010) "Medarbetarskap på 60 min", se www.his.se